

Plak asseblief die
strepieskode-etiket hier

**TOTALE
PUNTE**

**NASIONALE SENIOR CERTIFIKAAT-EKSAMEN
NOVEMBER 2023**

MUSIEK: VRAESTEL I

EKSAMENNOMMER

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Tyd: 3 uur

100 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

- Hierdie vraestel bestaan uit 15 bladsye, 26 klanksnitte en 'n Hulpbronboekie van 16 bladsye (i–xvi). Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is. Twee bladsye wat vir rofwerk gemerk is, is by die Hulpbronboekie ingesluit.
- 'n CD- of MP3-speler moet aan elke kandidaat uitgereik word en elke kandidaat moet toegang tot hierdie luistertoerusting met oorfone vir die duur van die eksamen hê. Kandidate mag nie na die snitte tydens die leestyd luister nie. Let asseblief op na die stem-etiket van elke snit, wat die korrekte numerering van die snit bevestig. Die benaderde lengte van elke snit word in die vraag vermeld. Indien jou snit nie die korrekte lengte is nie, vra asseblief die toesighouer vir hulp met jou klanktoestel.
- Alle vrae moet op die vraestel beantwoord word. Moet nie enige vrae in 'n antwoordskrif beantwoord nie. Die musieknotasie moet met 'n skerp potlood geskryf word. Die res van die vraestel moet in pen beantwoord word. Skryf leesbaar en bied jou werk netjies aan. Moet nie Tipp-Ex gebruik nie.
- Laat die puntetoekenning jou lei wanneer jou antwoorde beplan word; die aantal reëls sal van individuele handskrif afhang. Vermoed die herhaling van inligting in jou antwoorde. Oor die algemeen sal een punt vir elke beduidende feit toegeken word, BEHALWE vir die OPSTEL, waar 'n halwe punt per evaluasie met die oorspronklike werk toegeken sal word.
- Een blanko bladsy (bladsy 15) is aan die einde van die vraestel ingesluit. Indien jy nie meer plek vir 'n antwoord het nie, gebruik hierdie bladsy. Dui duidelik die nommer van jou antwoord aan indien jy hierdie ekstra spasie gebruik.

VRAAG	MAKSIMUM PUNT	BEREIK
1	18	
2	14	
3	22	
4	15	
5	20	
6	11	
TOTAAL	100	

VRAAG 1

Luister na **Snit 01 (01:14)**, **Snit 02 (0:43)**, **Snit 03 (01:05)**, **Snit 04 (0:39)** en **Snit 05 (01:24)**.

1.1 Verbind elke term hieronder met die snit waarin dit gehoor word. Gebruik elke term net een keer.

A	Mineurtoonsoort	F	Baritonstem
B	Sekwensie	G	Strykkwartet
C	Nabootsing	H	Geleidelike crescendo
D	Sinkopasie	I	Drieslagmaat
E	Tweeslagmaat	J	Klavierbegeleiding (piano comping)

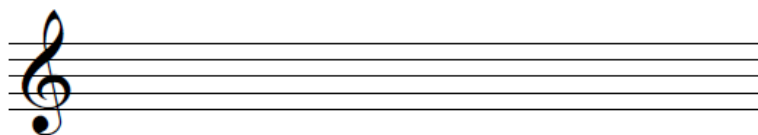
Snit 1	Snit 2	Snit 3	Snit 4	Snit 5

(5)

1.2 Verwys na die onderstaande melodie terwyl na **Snit 06 (0:22)** geluister word.

Ritme

1.2.1 Korregeer die ritme in maat 3. Skryf jou antwoord op die notebalk hieronder.

(1)

1.2.2 Gebruik die gegewe ritme en vul die ontbrekende note in maat 10 in.

(1)

Luister na **Snit 07 (01:07)**.

1.3 Daar is net drie stelle woorde in hierdie stuk, hoewel hulle herhaal word.

Glory to God in the highest
And peace on earth
Goodwill towards men

Daar is etlike verskillende musikale **teksture** in hierdie uittreksel. Beskryf TWEE kenmerke van die musikale teksture wat vir elke stel woorde gebruik word.

Glory to God in the highest:

(2)

And peace on earth:

(2)

Goodwill towards men:

(2)

- 1.4 Luister na **Snit 08 (03:05)**. Die volgende paragraaf bevat VYF (5) onakkuraathede. Korrigeer die onakkuraathede hieronder.

Jy het na 'Boplicity' geluister. Hierdie Gil Evans-verwerking is van die ateljee-album *Time Out* en is opgeneem deur die Miles Davis-kwintet in 1949. Die opname bevat 'n paar klassiek-opgeleide musikante wat onkonvensionele jazz-instrumente soos die viool en tuba gespeel het. 'Boplicity' is gebaseer op 'n 12-maat blues-struktuur en het 'n matige tempo. Dit het geen inleiding nie, maar die openings 'chorus' is volledig vir die volle ensemble uitgeskryf.

(5)
[18]

VRAAG 2

Luister na **Snit 09 (01:30)**, wat 'n uittreksel uit die lied "Maria" van *West Side Story* is. Die lirieke kom voor in **Bylaag A** in die Hulpbronboekie.

2.1 Noem die tipe stem wat hierdie uittreksel sing.

(1)

2.2 Beskryf TWEE kenmerke van die vokale melodie in die **Inleiding**.

(2)

2.3 Vergelyk die **ritme en metrum** in die Inleiding en Strofe.

(2)

2.4 Watter interval word aan die einde van reël 4 gehoor? Wat is die betekenis van hierdie interval in *West Side Story*?

(2)

- 2.5 Bernstein gebruik woordskildering om die lirieke te verhoog. Gee TWEE voorbeelde wat in hierdie uittreksel voorkom.

(2)

Luister na **Snit 10 (0:54)**.

- 2.6 Watter tipe lied is dit?

(1)

- 2.7 Identifiseer die tekstuur van die uittreksel en beskryf hoe dit deur die karakters geskep word.

(2)

- 2.8 Die musiekblyspel *West Side Story* was 'n mylpaal-musiekblyspel vir sy tyd. Gee TWEE redes hiervoor.

(2)
[14]

VRAAG 3

Luister na **Snit 11 (0:15)**, **Snit 12 (0:13)**, **Snit 13 (0:13)** en **Snit 14 (0:08)**, en verwys na **Bylaag B** in jou Hulpbronboekie wat uit die Inleiding van Don Giovanni kom.

- 3.1 Identifiseer in elke snit die karakter, sy/haar aksie en hoe hy/sy deur die musiek uitgebeeld word.

Snit 11:

Snit 12:

Snit 13:

Snit 14:

(12)

Luister na **Snit 15 (02:26)**. Die partituur en lirieke met 'n Engelse vertaling verskyn as **Bylaag C** in die Hulpbronboekie.

3.2 Identifiseer die toonsoort van die stuk.

(1)

3.3 Dui die struktuur van die lied aan.

Strofies	Deurgekomponeer	Gewysig-strofies
----------	-----------------	------------------

(1)

3.4 Gee 'n rede vir jou antwoord in Vraag 3.3 en sê hoekom die komponis hierdie vormstruktuur gebruik het om die woorde van die gedig te toonset.

(2)

3.5 Vergelyk *Die Forelle* met jou voorgeskrewe werk *Der Erlkönig* betreffende woordskildering en programmatiese elemente (2), tonaliteit (1), vorm (1), melodie en liriese inhoud (2).

(6)

[22]

VRAAG 4

Luister na **Snit 16 (0:19)**, **Snit 17 (0:19)**, **Snit 18 (0:19)**, **Snit 19 (0:34)** en **Snit 20 (0:15)**.

- 4.1 **Vier** van die snitte kom uit Beethoven se Vyfde Simfonie en **EEN** uit 'n vroeër simfonie deur dieselfde komponis. Identifiseer die snitte deur hul posisie in die Vyfde Simfonie te gee. Identifiseer die snit wat nie uit die Vyfde Simfonie kom nie en noem dit "ander".

Snit 16: _____

Snit 17: _____

Snit 18: _____

Snit 19: _____

Snit 20: _____

(5)

Luister na **Snit 21 (0:28)** en verwys na **Bylaag D** in die Hulpbronboekie.

- 4.2 Identifiseer die seksie van die beweging waaruit hierdie uittreksel kom.

(1)

- 4.3 Beskryf EEN (1) element van musiek wat deur Beethoven gebruik is om die intensiteit en opwinding in hierdie deel van die beweging te verhoog.

(1)

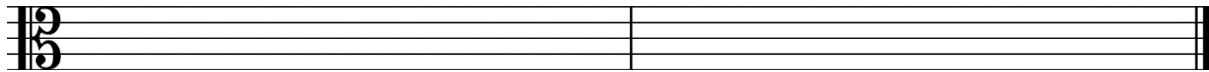
- 4.4 Verduidelik die volgende orkesterterminologie en notasie.

4.4.1 **zu 2** (maat 355): _____

4.4.2 **1.** (maat 372): _____

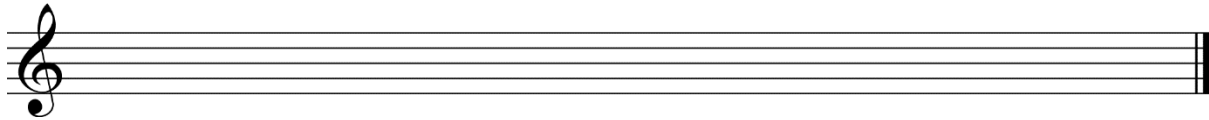
(2)

4.5 Skryf uit hoe die altvioolgedeelte in maat 364 tot 365 gespeel moet word.

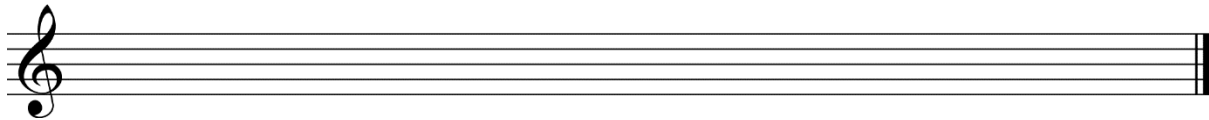
(1)

4.6 Herskryf die fagotgedeelte in maat 374 tot 377 'n oktaaf hoër in die diskantsleutel.

(2)

4.7 Transponeer die klarinetgedeelte in maat 392 tot 394 sodat dit dieselfde sal klink wanneer dit deur 'n klarinet in B \flat gespeel word. Onthou om die nuwe toonsoortteken by te voeg.

(2)

4.8 Identifiseer die komposisietegniek wat in maat 368 tot 371 in die eerste vioolgedeelte gebruik is.

(1)
[15]

VRAAG 5

Luister na **Snit 22 (04:00)** en **Snit 23 (05:30)**, wat twee verwerkings van een van jou voorgeskrewe werke is.

In 'n opstel, gebruik die musiek wat jy in Snit 22 en Snit 23 hoor, en jou eie kennis om krities die mate waarin die twee verwerkers van Snit 22 en Snit 23 die oorspronklike weergawe van die stuk herskep het. Jou evaluasie moet op die **elemente van musiek** in elke verwerking fokus.

MOET NIE jou mening oor die gehalte ("goed"/"swak") van die verwerkings gee nie, maar gee eerder spesifieke voorbeelde uit die opnames om te verduidelik hoe die twee verwerkers die oorspronklike werk herskep het.

Benewens jou evaluasie, sluit die volgende inligting in:

- Die naam van die voorgeskrewe werk en die komponis.
- Die styl van Jazz wat deur die voorgeskrewe werk verteenwoordig word.
- Die oogmerk van hierdie styl van Jazz en sy oorsprong.
- Die dekade waartydens die styl van Jazz die gewildste was.

Jou opstel sal volgens die volgende rubriek nagesien word.

RUBRIEK VIR OPSTEL	
20-16	Kandidaat demonstreer duidelik 'n begrip van die vraag, haal feitelike bewyse aan en verwys na elemente van musiek soos melodie, metrum, tekstuur, ens. Voltooi alle vereistes en verskaf 'n insigryke evaluasie van die werke met verwysing na die spesifieke kenmerke van die twee snitte en die kandidaat se eie kennis.
15,5-10,5	Demonstreer 'n begrip van die vraag, voltooi alle vereistes, haal feitelike bewyse aan en verskaf 'n paar verwysings na elemente van musiek soos melodie, metrum, tekstuur, ens., met verwysing na die spesifieke kenmerke van die snitte en die kandidaat se eie kennis.
10-5,5	Voldoen aan al die vereistes, maar demonstreer slegs 'n gedeeltelike begrip van die vraag en beperkte feitelike bewyse. Beperkte verwysing na elemente van musiek soos melodie, metrum, tekstuur, ens., met slegs gedeeltelike verwysing na die spesifieke kenmerke van die snitte en die kandidaat se eie kennis. Daar is 'n wanbalans tussen die afdelings van die opstel.
5-0,5	Demonstreer minimale begrip van die vraag, voltooi nie al die vereistes nie en verskaf slegs 'n vae verwysing na, of gebruik glad nie, die feite, die elemente van musiek of die kandidaat se eie kennis nie. Geen evaluasie word aangebied nie. Daar is geen balans in die opstel nie.

[illegible]

[illegible]

[20]

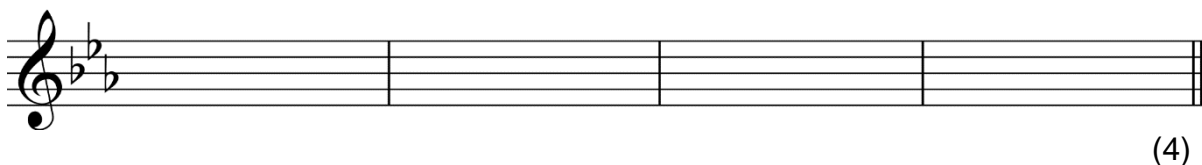
VRAAG 6

Luister na **Snit 24 (0:42)**.

- 6.1 Identifiseer die Suid-Afrikaanse styl wat in hierdie snit gehoor kan word en gee EEN rede vir jou antwoord.

(2)

- 6.2 Op die notebalk hieronder, skryf die akkoordprogressie wat met hierdie styl gepaardgaan. Gebruik die gegewe toonsoortteken en besyfer die akkoorde met die korrekte Romeinse syfers.

Luister na **Snit 25 (01:45)**.

- 6.3 Identifiseer die styl van die Suid-Afrikaanse stedelike musiek wat in **Snit 25** verteenwoordig word. Noem EEN eienskap wat in die musiek gehoor kan word.

(2)

- 6.4 Luister na **Snit 25 (01:45)** en **Snit 26 (02:28)**. Vergelyk die instrumentasie en die lirieke van die twee liedjies en verduidelik watter liedjie effektiewer as protesliedjie is.

(3)
[11]

Totaal: 100 punte

BYKOMENDE RUIMTE (ALLE VRAE)

ONTHOU OM DUIDELIK BY DIE ANTWOORD AAN TE DUI DAT JY DIE BYKOMENDE RUIMTE GEBRUIK HET OM TE VERSEKER DAT ALLE ANTWOORDE NAGESIEN WORD.

[illegible]